

Bu bildirimin sonucunda, değer yargılarımızın tümüyle burjuva estetik anlayışına bağlı olduğu, sosyalist rivelerin henüz bu yargılarımız içerisinde oluşmadığı anlaşılıyor. Ancak yine biz bu ürünü, sözlümsü rivelerin oluşturulmasında bir edim olarak görmeliyiz. Bundan böyle yapacağımız ilk çalışma, "öğrenme ve daha çok öğrenmek olmalıdır...."

NEDEN DEVSANDER

Dostlar! Sanırız, içeriği "neden Devsander" sorusunun yanıtıyla çekmiş bir gündemin tespit edilmişinin gerekçesi, belli anlamlarda hepimizin kafasında açıktır. Ancak kuşkusuz ki emekçi kitlelerin kurtuluş mücadelesinin yanında yer alanlar olarak bizlerin, özel olarak sanatçıların karşısında dikili duran önemli sorular var. Bu genelinde ülkemiz solunun mitoz bölünmesinin maddi temeli olan, revizyonizm ve oportünizmin çok sesli korusu ve onun nüans farklılıklarıyla ayrılan bir dolu yanlış dünya görüşü, kendisini sanat alanında ve giderek yozlaşan bir kültür anlayışında yansıtıyor. Bu açıkça mücadele ettiğimiz alanda burjuvazinin marksizmi-leninizmi özümlemesi demektir belli boyutlarıyla. Bizlerde doğru devrimci bir siyasetin savunucuları ve yapıtlarımızla sürekli mücadele azmini taşıma ve de onu en geniş kitlelere yayma iddiasında kişiler olarak biraz önce değindiğimiz sosyal gerçekliğe karşı alternatif olarak ortaya çıkıyoruz. Ne var ki ülkemizin her yöresinde bu alanda uğraş veren arkadaşlarımız büyük bir dağınıklık içinde. Yeterli yetersiz, eksik hatalı, bir dolu ürünler veriliyor. Geniş emekçi kitlelerin kurtuluş mücadelesinin lideri Lenin "Marksist dünya görüşü devrimci proleteryanın çakarlarının, görüş açısının olduğu kadar kültürünün de genişletimidir" diyordu. Böylelikle çok açıktır ki sanatla uğraşan yapılanmalarımızın bir denetimden uzak olması, daha açıkçası karşılıklı etkileşim içerisinde hatalarımızın düzeltilmesi yolunda bir örgütlenmenin olmayışına hala önümüzde bir set olarak durmaktadır. Bu setti aşabilecek yani ~~devrimci~~ sanat ve kültür uğraşını denetleyebilecek bir yapılanmaya ihtiyacımız var ve bu yapılanma en kısa zamanda objektif olarak olbirliğiyle oluşturulmalıdır. Yani kısaca bizler böylece bir organizmanın çan demarları olmak durumundayız.

~~Devrimci~~ Sanat ve Kültür uğraşını daha ileri gelişim aşamalarına çıkartabilecek çok arkadaşımız var. İşte sorunlarımızdan biri. Onları olbirliğiyle toparlayabilecek yani bu alanda disiplinli bir kadrolaşmaya sağlayabilecek bir yapılanmaya ihtiyacımız var. Yanlış anlaşılacak kaydıyla sanatsal amaçlanmaya da yürütebilecek bir yapılanma gerekli. Burada sanatsal amaçlanmadan kasıt sosyalist gerçekçi sanata oluşturma çabasıdır başka birşey değildir. Yani siyasi gerçekleri en

yukarıdaki deyişle açıklıyor, kelde ki
Sanatsal yeteneklerin ne dediği açık değil.

hedefler

bu operasyonun
için düşünmek ve kalıcı olarak
algılanmış gerek

bu, burjuvazinin sanata bakışudur,
onun sanatsal bir "araç" gibi kullanma
eğilimidir. Devrimciler yaşamı
hiçbir zaman bir araç gibi göremezler
çünkü amaçları yaşama
talimatıdır. Sanatı da "yaşamın bir
yansıması" olarak ele alırlar...

geniş kitlelere açıklayabilme yolunda bir [araçtır] sanat. Ona bu gözle
bakmalıyız. Ancak şurası da açıktır ki sanatsal açıdan yetersiz yapıtlar
hedeflerini vuramaz, amaçlarını gerçekleştirmezler.

Aramızda sanata beğeni damgasını vuranlar, onun bireyselliğinden
kişileri hayal alemlerine daldıran özelliklerinden bahsedemler var. Ama
hayır. O kültürü yansıttığı için ve kültürde halkların toplam üretkenliğinin
ayrılmaz bir parçası olduğu için, hiçde bireysel değil. Faşizm örneğinin
aşa nasıl saldırıyorsa yazına da, tiyatroya da, müziğe de öyle saldırıyor.
Kısaca kültürün nasıl bu kadar somut bir şey olabildiğini kavrayabilmek
bir yapılanmaya gereksinimimiz var.

Bunların dışında kültür ve sanat uğraşısının, devrimin bir parçası mı
yoksa yardımcı mı olduğu üzerine tartışılmakta, sanatla uğraşan arkadaşlarımız arasında; Emekçi kitlelerde özel mülkiyete,
kapitalist üretim ilişkilerine nefret oluşturacak ve sorunların çözümünü
anlatabilecek yeni kitleleri doğrudan aktif mücadeleye sevk edebilecek
sanata gereksinimimiz var. İşte bu anlamda sanat devrimin yardımcıdır.
Sosyalist düzende ise kültür, devrimin açısından o devrimin bir parçası
olacaktır. "Sanat kültürün bir parçası mıdır?", sorusuyla karşılaşabiliriz,
kaldı ki bizzat yaşamın, sınıf kavgalarının, üretim ilişkilerinin kültürü
oluşturduğu ve sanatın bu anlamda kültürün bir biçimlenişi olduğu, kültürün
iyi yanlarının alınarak sosyalist gerçekçi sanatın oluşturulacağı ve devrimin
bir sürü sorun kafalarda açılmak zorunda. Sonuç olarak bizlerin yarat
verebilecek bir örgütlenmeye gereksinimimiz var.

Bizler eserlerinde, gerçekte düşüncenin rasvanelerini savanaktan
gitmeyen sözümlere sanatçılara ve sanatlarına karşı emekçi kitlelerin talebini
indirmeliyiz. Yani sosyalist gerçekçi sanatı yükseltmeliyiz. Örneğin
talepler öne sürebiliriz ve sanatı kullanarak bu taleplerin bu düzende
çözumsuzlüğünü koyarız ortaya, en geniş kitleleri mücadeleye, devrim
delesine sokabilme uğraşını veririz. Aslında sorunun çan altı noktaları
burada yatıyor. Aslında sorunun çan altı noktalarını kendi edebitimizle

Tüm bu söylenenlerden sonra yine vurgulamak istiyoruz. Merkezimiz
yapılanmaya gereksiniyoruz. Şimdi ise sorunu başka bir boyuta daha
bir yanlış anlama doğrultusuna indirgeme durumundayız. Örneğin DEV-84-
merkeziliğinin asker mantığı ile kavranması olasılığı. Bir arkadaşımız
böylesi bir soruya açık seçik yanıt vermişti. Şöyle diyordu "31.05.1984"

aramak
gerek

eğer yeri, yurdu yani bir bürosu yoksa, ancak devrimci mücadeleyi yönlendiriyorsa, işte bu durum onun merkeziliğinin bir yönü olarak düşünülmelidir.

Evet! Gerçektende DEV-SAN-DER'ın merkeziliğinin kavranması bu doğrultuda olmalıdır. Yani bir zamanlar bir tiyatronun oynadığı "SÖMÜRGE" adlı bir oyunun denetlenebilmesi, tartışılabilmesi gerekli. Kısaca DEV-SAN-DER derken her alt birimin bir DEV-SAN-DER olması ve bir birikimler harmonisinin diyalektik bütünlüğü akla gelmeli. Örneğin amatör tiyatrolara kadar eğilmeli, karşılıklı etkileşim sağlanmalıdır. Yalnızca organizasyonların sağlanmasında pratiğe ilişkin sorunlar ama yine karşılıklı anlayış içinde çözülebilecek sorunlarla karşılaşabiliriz. Yine bu bütünsellik çerçevesi içinde aklımıza bir sürü yeni olgular gelebilir. (Örneğin, folklor olayı tartışıldığında yozlaşmış -halk oyunlarına halk dansı demek gibi- görüşlere karşı çıkılmalı, folklorunda devrimci mücadelede bir araç olduğu savunulabilmeli.) Buna benzer tüm meselelerde DEV-SAN-DER'in görüş taşıması, inisiyatif sahibi olması gerekliliği ve daha niceleri gelir usumuza.

Sorunu biraz daha açmaya çalışalım. Herşeyden önce bizler DEV-SAN-DER'i de "en geniş kitle içinde en dar grup çalışması" ilkesi çerçevesinde değerlendirmek zorundayız. Soruna bu noktadan bakınca, onu yükleneyeceği işlev açısından daha da kolay kavrayabileceğiz.

1) Ana işlevi olarak Devsander Koordinasyon sorununu nasıl çözecektir? Bizce sorunu iki alt başlıkta toplamakta yarar var. İlk olarak, kültür ve sanat faaliyetlerinin ve bunlar arasındaki ilişkilerin koordinasyonunun sağlanmasıyla, kopukluğa giderilmesi zorunluluğu, ikinci olarakta, Ankara ve süreç içerisinde de yurt çapındaki bu ilişkileri genişletip, yine en geniş kitlelerle yaratılması gereken bağı sağlama zorunluluğu. İkinci alt başlık yani en geniş kitlelerle bağ kurma olayı ileride bahsedeceğimiz "dar kadro" sorununa da çözüm getirmeye hizmet edecektir.

2) İçinde bulunduğumuz koşullar açısından, şu an baskın yanı olmayan ve vurguladığımız ana işlevin yanı sıra göreceli bağımsızlığıyla, Kol faaliyetlerinden de söz etmek durumundayız. Kol faaliyetleri ya da birleşme şu an düşünüldüğünde karşımıza sorun olarak iki türlü kadrolaşma gereksinimini dizecektir. Biri kollarla ilgili olarak geniş bir kadrolaşmayı, diğeri de ana işlev başlığıyla koyduğumuz sorunlar kapsamında bir kadrolaşmayı gerektirecektir. Herşeye rağmen burjuva anlamı dışında bir profesyonelleşmeye gerek duysakta, Marksist estetiğin nüvelerini/ ^{oluşturacak} bir prototip olgusuna

yalnızca bu mu?

gerekleşecek, soruna yine başta koyduğumuz perspektiften bakılmamalı diyoruz. Yani süreç içerisinde, birimlerarası koordinasyon bu anlamdaki "dar kadrolaşma" yı da doğuracaktır. Böylesi bir mekanizma elbirliğiyle kurulabildiğinde, bağrından da en mükemmel, en iyi kadroları çıkaracaktır. Tüm çalışmaların kalıcılığı, birincil olarak sorunu koyuş açımızın kavranmasına ve en kısa zamanda da tesbitlerimizin hayata geçirilmesine bağlıdır.

Bizler başlangıçta, ülkemiz somut koşulları ve de dünya görüşümüz doğrultusunda "Marksist estetik nedir?" sorusunu yanıtlayacağız ancak, bu konudaki siyasi görüşlerimiz, koordinasyon sorununun çözümüyle birlikte gelişip zenginleşecektir. Bizzat halkın içerisinde, bölge pratiklerinden ve aydın kesimlerden gelen unsurlar, tesbitlerimizin ayaklarına daha bir yere bastırıcılardır.

Böylesi bir soru gelebilir akla. Folklor sorununu doğru bir biçimde ortaya koyacak öğretici ve eğitici bir kadroya, bir birimleşmeye başlangıçta gerek yok mudur? Vardır gerçektende; ama sorun süreç sorunudur. Ve de yine başta koyduğumuz gibi denetim bir yapılanmayla, denetlenen bir koordinasyonla çözümlenecektir. Bir sürü şey sıralayabiliriz. Örneğin, kadro tikanıklığı, istihdam, yöreye ve birimlere ilişkin özgün çalışmalar ve daha bir sürü sorun nasıl çözülecektir. Ancak açıktır, son kez vurgulamakta yarar var ki, sunduğumuz bakış açısı hızla geliştirilmeli ve somutlaştırılmalıdır.

Son olarak sorunu biraz toparlayalım. Şu anki koşullar içerisinde bile var olan çalışmalar merkezi olarak devrimci mücadeleye kanalize edilmelidir. Sanat-kültür konusunun (devrimci bir tarzda) ele alınabilmesi için doğru bir bakış açısını sağlayacak çalışmalar yapılmalıdır.

Şu an ismi varolup, kendisi olmayan bir yapılanışın böylesine iddialarla ortaya çıkması kuşkusuz olumsuz tedirginlikler yaratacaktır. Bu amaçlarla bizler sürekli diyalog içinde bulunmayı, sıkı ilişkileri kurup devam ettirmeyi öneriyoruz.

Kısaca, önceden sıraladığımız amaçlar doğrultusunda ve açıklamaya çalıştığımız sorunların çözümü için en samimi ve devrimci duygularımızla bu sıcak ilişkilerin en kısa sürede kurulması gerekli.

1. ifadede abartmadan kaçınılması,
2. düşüncelerin daha kısa kelimelerde özetlenmesi,
3. keskinlikten kaçınılması (cürhü keskin de bilmek uğrunda çok gereksiz yönümlere düşülmesi)

devrimci estetik devrimci teltir,
devrimci görüşlerin göre devrimci...

"devrimci bir biçimde" devrimci daha devrimci...

bir "şey" e hitop etmeyen ifade,
bir halk edanise his hitop etmez...